

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 26/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen vieraannuttamisen tunnistamisen ja siihen puuttumisen edistämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sofia Virran /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 26/2020 vp:

Minkälaisin keinoin hallitus lisää vieraannuttamisen tunnistamista ilmiönä ja siihen puuttumista suojellen näin jokaisen lapsen oikeutta kaikkiin vanhempiinsa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskeva laki uudistui joulukuussa 2019. Uudistuksen keskeinen tavoite on parantaa lapsen edun toteutumista asioissa, jotka koskevat lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta. Lakiin tuli uusia säännöksiä huoltajan velvollisuudesta vaalia lapselle läheisiä ihmissuhteita ja suojella lasta kaikenlaiselta ruumiilliselta ja henkiseltä väkivallalta. Kummallakin vanhemmalla on velvollisuus myötävaikuttaa tapaamisoikeuden toteutumiseen. Epäasiallinen vaikuttaminen lapseen on kiellettyä. Lainsäädäntötoimilla on pyritty osaltaan ehkäisemään vieraannuttamista tai muusta syystä johtuvia ongelmia tapaamisoikeuden toteutumisessa.

Tuomioistuinvaiheessa lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevaan ratkaisuun vaikuttavien tekijöiden, kuten vanhempien käyttäytymiseen liittyvien ongelmien selvittäminen tapahtuu tuomioistumelle annettavan sosiaalilautakunnan selvityksen yhteydessä. Tarkoituksena on laatia selvityksen tekemiseen valtakunnallinen ohjeistus yhdessä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.

Vaikeiden tilanteiden ratkaiseminen edellyttää usein monialaista asiantuntemusta. Sosiaali- ja terveysministeriö onkin asettanut työryhmän valmistelemaan kaikkein vaativimpien tilanteiden moniammatillisia ja monialaisia osaamis- ja tukikeskuksia (OT-keskuksia). Työryhmän työn jatkuu 31.5.2020 saakka. Vaikeat erotilanteet ovat yksi keskeinen teema, johon on tunnistettu tarvittavan verkostomaista, yli hallintokuntarajojen menevää monialaista yhteistoimintaa. Lisäksi on tärkeää huomioida myös järjestöjen erityisosaaminen.

Olennaista on, että ongelmatilanteita ehkäistään mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Hallitus jatkaa lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa, jossa on jo kehitetty eropalveluja osana perhekeskustyötä ja kiinnitetty huomiota sovinnollisuuden edistämiseen. Tätä työtä tehdään osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaa. Perhekeskukset tukevat perheitä monin tavoin edistäen

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 26/2020 vp

muun muassa vanhemmuustaitoja, mitkä ovat olennaisia vieraannuttamisen estämisessä ja myös eron jälkeisessä yhteistyövanhemmuudessa.

Helsingissä 27.2.2020

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru